

Pesta 22 august. (3 septevre.)

Va eși in fia-care domineca. | Redact. : strad'a palariei nr. 7.

Nr. 34.

Anulu VII, — 1871.

Pretiuulu pe anu 10 fl., pentru Roman'ia 2 galbeni.

Andrieu bar. de Siaguna.

Pe candu fii bisericeii gr. or. romane din Transilvani'a si Ungari'a concurgu din tóte partile intrunindu-se la Sibfiu spre a serbá iubileulu de 25 ani ai archipastoriei sale, adeva pe 2 septevre c. n., diu'a in care a intratu mai antáiu in Sibfiu si a luatú cârm'a bisericeii gr. or. romane ardelene: pe atunci usámu si noi cu viua placere de ocaziune spre a reproduce portretulu acestui mare barbatu, si d'a contribuí si noi cu o floricea la cunun'a de recunoscintia, ce i se impletesce si cu acésta serbare iubilariu.

Escelinti'a sa parintele metropoliu Andreiu bar. de Siaguna — dupa cum amu aretatu si in scurt'a biografia a lui, publicata in „Familia“ 1865 nr. 19 — fu nascutu la Miskolez in Ungari'a din parinti ma-

Andrieu bar. de Siaguna.

cedo-romani, la 1 ianuaru 1809; a percursu studiele gimnasiale si juridice la universitateá din Pesta, a ascultatú sciétiile teologice in institutuulu teologicu din Versietiu, unde dupa absolvirea acestora indatu si fu numitu profesorú in acel'a-si institutu. Consacrându-se apoi orduluu monachalu alu monastirei Hopova din Sirmiu, schimbá numele din botezu Anastasiu cu numele monachalu Andreiu.

Escelandu elu inca din prim'a sa cariera pe terenulu bisericescu cu unu talentu raru, si inzestratu fiindu de la natura cu unu esterioru placutu, atrase curundu atentiunea renumituulu pe atunce metropoliu serbescu Stratimiroviciu, care-lu si chiamá la Carlovetiu in calitate de profesorú semina-

rialu si de secretariu archidieceșanu alu seu. Intentiunea numitului metropolitu erá a-lu castigá pentru ierarch'á serbésca, elu inse preferí a studiá intru adanculu animei sale cu de a menuntulu tóte referintiele, ce concatenau biseric'a romana cu cea serbésca.

Urmatoriulu lui Masireviciu, metropolitulu Raiaciei, candu se tratá de suplinirea locului de episcopu — de nu gresímu — la Neoplent'a, pentru care se aduse in combinatiune si archimandritulu monastirii Covila, la care se inaintase Siaguna, sê se fi impotrivitu la avansarea acestuia din urmatóriele motive: „Ba nu ! Pe Siaguna vreu sê-lu pastrezu pentru dieces'a Ardealului, pentru cá episcopulu de acolo, Moga, e betranu, si dieces'a aceea va devení curundu vacanta.“

Asta-di unu barbatu serbu de positiune mai innalta se esprimá a supra susu amintitei episode cam asié: „Déca Siaguna se promovea in ierarch'á serba, acum erá patriarchu, si caus'a ierarchica romano-serbésca póte cá ar avé cu totulu alta fatia.“ Inse omulu propune, Domnedieu dispune. Pentru noi a dispusu prevedinti'a.

In urm'a repausării episcopului Moga, archimandritulu Siaguna, prin rescriptulu regescu din 27 juniu 1846 fu numitu administratoru alu diecesei ardelene, a carei guvernare o si luá in diu'a iubilearia de 25 ani, adeca in 2 sept. 1846, éra in sinodulu diecesanu tienutu la 2 decembrie 1847 fu alesu de episcopu, si acésta alegere se si sanctiuná, si curundu se si santí de archiereu.

Siaguna avea acum nu numai de a redicá o biserică calcata de injuriile seculare, desolata chiar in elemintele sale interne, urgisita si prigonita din tóte partile: dara elu intrá totu deodata si in ajunulu miscârilor politico-natiunale.

Elu pricepù indata innalt'a sa misiune. Pe elu lu-aflâmu, in colegialitate cu episcopulu Lemeny, chiamatu la presidiulu adunării natiunale din 15 maiu 1848; ca presiedinte alu comitetului natiunale si conducatoriu alu deputatiunii natiunale la Insbruck; de acolo intorcându-se, convocá si conduse alu doile congressu natiunale din 28 dec. 1848; in anii 1849 si 1850 lu-aflâmu éra-si in fruntea deputatiunilor natiunale pe la Praga, Olmütz si Viena, inaintandu petitiuni pe la domnitoriulu si memorande pe la ministri pentru drepturile natiunale, (vedi petitiunile in „Romanen der oest. Monarchie“,) — precum si promemorie pentru restaurarea mitropolíei romane gr. or. (vedi promemori'a, Wien 1849, — adausu la pro-

memoria, Sibíiu de Andreiu Siaguna,) s. a. La anulu 1850 reinviá — dupa adormire de 150 ani — primul sinodu bisericescu mestecat, din preoti si mireni, si reorganisá dieces'a pe bazele canonice. (Vedi actele sinodului 1850 si 1860, Sibíiu 1860.)

Cu inaugurarea sistemii absolutistice la 1851, si oprirea tuturor miscârilor natiunale, Siaguna se retrase obsediatu in citadel'a terenu lui bisericescu, din care portá lupt'a de aperiare 10 ani intregi in contra a totu-poternicului ministru de culte contele Thun, care nu voí a resolví metropol'á gr. or. romana, ci vrú cu ignorarea sinodului din 1850 a octroá unu statutu de organizare a bisericeii gr. or., a luá elu conducea bisericeii si a scóleloru, a introduce in scóle cartile scolastice ministeriale etc. Spre intimpinarea acestoru atacuri in contra autonomiei bisericesci, Siaguna se puse pe terenulu principiului confessiunale, se opuse la tóte ordinationile lui Thun, remonstrá in mai multe ronduri la imperatulu, tramise tineri pe la universitátile Germaniei pe propriile spese spre a se pregatí de profesori, infintia institutulu pedagogico-teologicu, infintia o tipografia, fondá diuariulu „Telegrafulu Romanu“, tiparí tóte cartile scolastice si bisericesci, (preste 3000 de cóle numai de corecture tipografice, afara de propriile manuscrite, au trecut prin man'a acestui neobositu barbatu, cari tóte se afla legate si depuse in propria biblioteca spre etern'a memoria, — éra bibliotec'a lui de cele mai rare si mai scumpe carti, face onóre unei metropolie,) si cu tóte aceste fapte complinite duse lupt'a cu Thun pana la caderea acestuia la 1860.

In acestu anu Siaguna fu chiamatu in senatulu imperialu inmultitu; rentorcându-se de acolo, convocá alu doile sinodu mestecat, si resuscitá caus'a metropolíei romane gr. or. In 1861 escelá in conferinti'a regnicolaria din Alba-Iulia, in 1862 impartíndu rolele cu metropolitulu Siulutiu, elu a casa conducându conferintiele natiunale, celalaitu in deputatiune la Viena, resuscitara din nou caus'a natiunala, condusera congressulu natiunale din 1863, deputatiunea de 12 la Viena. Urmá diet'a din Sibíiu, apoi cea de la Clusiu . . . dupa cari dinsulu obositu si infrantu fiindu si prin betranetie, dar póte si amagitu si desgustatu, se retrase de pe campulu politicu, jertfindu-si poterile ce i-au mai remasu spre incoronarea mareloru sale opere pe terenulu bisericescu.

Ací dupa tienerea celui de alu treile sinodu mestecat la 1863, si dupa pertractările avute cu congressulu serbescu, esoperá despar-

tîrea ierarhiei romane de cea serbésca, reinfintierea metropoliei romane, redicarea diecesei ardelené la rangulu ei de archidieceasa si reinvierea diecesei Caransebesiului; éra dinsulu fu numitu de maj. sa la 1864 de archiepiscopu alu Ardealului si metropolitu alu Romaniloru gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a. Totu elu esoperà la 1868 inarticularea acestoru rezultate in legile tierii; organisà biseric'a prin cunoscutulu statutu organicu.

Pana a esî la aceste memorabile rezultate, elu se ocupà multu si pe terenulu istorico-canonicu, scrise si edà intre altele multe si istori'a bisericésca, dreptulu canonicu in limb'a romana si germana; si — déca suntemu bine informati — chiar acuma la diu'a iubileului seu va suprinde pe credintiosii sei cu unu nou opu pe terenulu bisericescu, — si in fine sê nu uitâmu, câ totu sub auspiciile lui se infintia si Asociatiunea transilvana pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu!

Pe langa o viétia plina de activitate si impreunata cu spese mari, elu regulà si economi'a bisericésca, puse in ordine micidele fonduri ce le avea biseric'a, si le marì la trei sute de mîi de fl., la care mai adause, parte din averea propria, parte prin colecte, fonduri nôue in valóre de alte trei sute de mîi de fl., si esoperà unu ajutoriu anualu de la statu pentru archidieceasa de 54,000 fl., éra pentru diecese de 26,000 fl. Totu ~~prin~~ indelungele lui lupte se spera escinderea de vr'o 300,000 de fl. din fondurile serbo-romane. Afara de institutulu pedagogico-teologicu, pentru care donà o casa in pretiu de 50,000 fl., se mai infintia sub auspiciile lui si dôue gimnasie confessiunale, mai multe scóle principale, si preste totu instructiunea poporala luà o aventare plina de prospecte, éra bisericile si preotîmea câstigara unu gradu fôrte inaintatu din decóra si vèz'a ce li se cuvine.

Meritele iubileatului metropolitu sunt recunoscute si din partea maj. sale, decorandu-lu cu marele ordinu leopoldinu, cu cavaleri'a de cl. I a corónei de feru, cu titlulu de consiliariu intimu si rangulu de baronu.

La tóte aceste numai una avemu de doritu, si acést'a este: deplina sanetate si indelunga viétia!

Pescariulu de la Crisiu.

rundia verde in tufisui,
Sum pescariu aci pe Crisiu,
Tóta din'a pescuiescu

Si din pescuitu traiescu:
Pescuitu-i traiu amaru,
Pescele vine cam raru.
Crisiule, riu 'nfrênatu,
Ce mai curgi asié turbatu?
Én curgi mai incetisioru,
Cum le place pesciloru;
Én curgi mai incetu pucinu,
Ca sê-mi umplu saculu plinu;
Câ-su saracu si nu am pita
Si-am o mama veduvita,
Câ-su saracu si n'am nimica,
Num'o mandra subtrîrica.
De se umple mregea mea,
Eu pornescu spre valicea,
Si la têrgulu din Orade
Vindu pescutii mei pe strade;
Cumperu maicei pita alba
Si dragutiei mele salba,
Cisme rosii si cercei,
Chiaru de-aceia ce-i placu ei,
Prima lunga si margele,
Cum i placu mandrutiei mele!
Vér'a-acésta de va trece,
De-a fi Crisiulu ghiatia rece,
Câslegile de-oru cantá,
Cu mandr'a m'oiu cununá!

Iosifu Vulcanu.

Piticu, piticotu, staticotu.¹⁾

(Fiintie mitologice daco-romane.)

O povesta poporala ni spune:²⁾

„Unu pastoriu a bagatu de séma, câ o óia,

¹⁾ Piticu însémna micu, omu micu. Piticotu se deduce din franc. *petit* = micu, si din lat. *cubitus* = cotu; si însémna omu micu de unu cotu; adeca lungimea de la cotulu manei pana la pumnu.

Staticotu e identicu, adeca omu cu statura, cu statu de unu cotu.

La latini astfelu de ómeni mici s'au numitu *Nanus*, mai multi *Nani*, si domnitorii séu aristocratiei romani aveau de acestia in curtile loru de si-bateau jocu de ei, faceau glume. La francesi in unele dialecte piticotii se dîcu *nains*, in alte *petit poucet* = micu ca degetulu. La spanioli *enano*, la italieni *nano*.

In poesiele dlui V. Alesandri se afla cantece de léganu „Nani, Nani copilasiu“ etc. Acést'a se reduce la cuventulu latinu „Nanus“ si adi la noi are intielesu de *copilu micu*.

Nemtii numescu *Zwerge* pe piticoti, si la ei mai toti sunt fauri, apoi in privinti'a marimii sunt de unu degetu, *Däumling*, si de 2—3 palme, 2—3 *Spannenlang*. La prusii vechi se numescu *parstuk*, la litani *perstas* = degetu.

Piticotii la greci se numescu pigmei. *Pigme* in-

care mergea totu în fruntea turmei, s'a perdutu adeseori, si pastoriulu a infruntat'o, éra ói'a de infruntare a remasu grea.

Ói'a si-a facutu coliba, si a nascutu unu pruncu fôrte frumosu. Ddieu cu San' Petru nimerindu pe acolo, l'au botezatu „Fioii“ = fiulu oiei, si i-au datu unu palosiu si o sagéta, apoi s'au dusu.³⁾ Copilulu în timpu scurtu a crescutu tare si a plecatu la venatu.

Fioii în padure s'a intelnit cu unu omu puternicu, cu *Strembalemne*,⁴⁾ carele strembá lemne drepte, si indreptá strembe, si Fioii l'a infruntatu. *Strembalemne* s'a necasítu si l'a chiamatu la lupta si luptandu-se nu a potutu învinge unulu pe altulu, si pentru acést'a s'au legatu frati de cruce, si s'au dusu pe ríu în susu ca sê beie apa din isvoru, pentru câ ap'a érá turbure.

Ei aci au intelnit pe *Sfarmapetrii*,⁵⁾ si in-

sémna mesur'a de la cotu pana la pumnu. Intielesulu romanu e mai aprópe de celu grecu.

²⁾ Povést'a acést'a o am din bunetatea dlui Ionu Popescu, profesor de teologia în Sibíu, carele a indemnatu tinerimea sê culéga, si e culésa de dlu Iuliu Bologna clericu de an. II-le de la unu economu din Turd'a.

Arturu Schott a adunatu poveste romane si le-a tiparitu nemtiesce „Walachische Märchen“ Stuttgart, 1845. Si elu publica pe Petru Firicelu carele s'a luptatu cu piticoti, si are totu pe acesti doi frati de cruce; dar in acést'a, P. F. se baga in gaur'a piticotiloru si i ucide pe toti. Fioii e identicu cu Petru Firicelu.

Petrea catiei s'a nascutu din catiea, Fioii din ói'a, Flórea, la Schott Florianu, din flóre. Nasceri strordinarie sunt mai multe în povestele nóstre.

³⁾ Ddieu (Cristosu) si San' Petru e aci Jupiter si Mercuriu. Mitulu întregu despre Filimon si Baucis se afla în colind'a „Avutulu si Seraculu“, si se vede apriatu câ acesti doi diei pagani sunt adi represintati prin Ddieu si S. Petru.

Ce se atinge de óia, acést'a e simbolulu jertvirii pe sine.

Abi se póte affá ce-va mai asemene decátu jertvirea óiei din povést'a cu ói'a din mitulu urmatoriu. Candu Jupiter (Joe) s'a inoratu cu Juno, tóte animalele li-au adusu daruri, numai ói'a nu s'a aretatu. Juno întrebandu de ea, raspunde canele, câ ói'a e superata pentru câ tocma acum'a nu are nici lana nici lapte. Ói'a s'a rogatu de pastoriu ca sê o jertvésca pe ea întrega pentru Jupiter si Juno. Pastoriulu a sacrificat'o, fumulu s'a dusu la Jupiter, si Juno petrunsa atunci a planu pentru prima-data.

⁴⁾ *Strembalemne* la greci *Pitio* = *camples* = strembatoriu de pini, de bradi. Este unu mitu despre Strembatoriu *Simis* de la stremtórea Corintului. Pini sunt simbolulu de viétia continuativa a pamentului.

⁵⁾ *Sfarmapetrii* la greci *Tripopetra*, si *Litocopos*. Tribo insémna a sfarmá. — Pétr'a e simbolulu nemiscárii, pentru acést'a Cristosu pe Petru l'a numitu fundamentulu bisericeii.

fruntandu-lu, *Sfarmapetrii* s'a pusu la lupta cu *Strembalemne*, si s'au luptatu si nepotendu-se învinge unulu pe altulu, s'au facutu toti trei frati de cruce.

Candu a pornitu Fioii de a casa, a lasatu o marama la mama sa dîcându-i, câ déca va vedé o picatura de sange, atunci F. e în periculu, si déca va vedé trei picature, atunci e mortu, si sê vina mam'a sa sê-i ajute.

Acesti trei frati de cruce mergédu prin padure, aflara o casa, cas'a *piticotiloru*. Ómeni mici, de unu cotu cu barba cu totu, si nu érá nici unulu a casa!

Doi frati lasara pe *Sfarmapetrii* a casa ca sê li faca de mancare, pana vinu ei de la venatu. Odata éca vine unu *piticotu* a casa, si *Sfarmapetrii* cum lu-vede, se ascunde dupa cupurtoriu, éra piticotulu ie ól'a de la focu, si o vérsa dupa cupurtoriu. *Sfarmapetrii* se sparia si fuge în padure, si se intelnesce cu fratii fara ca sê li spuna ce a patítu.

A dóua dî remane *Strembalemne* a casa, si elu patiesce asemene.

A treia dî remane Fioii: Vinu piticoti mai multi, F. se lupta cu ei, i ucide, numai unulu scapa, sê duca veste. Apoi F. intelnindu-se cu fratii lui li spune ca sê castige palosiurile câ voru veni piticotii toti la resboiu.⁶⁾

In *Fioii*, *Strembalemne* si *Sfarmapetrii*, afu represintate trei imperii naturale, adeca: alu animaleloru, plantelor, si mineraleloru.

Invierea acestoru trei frati de cruce prin trei suflete a óiei ni aduce aminte si de credinti'a vechia despre emigrarea sufletelor.

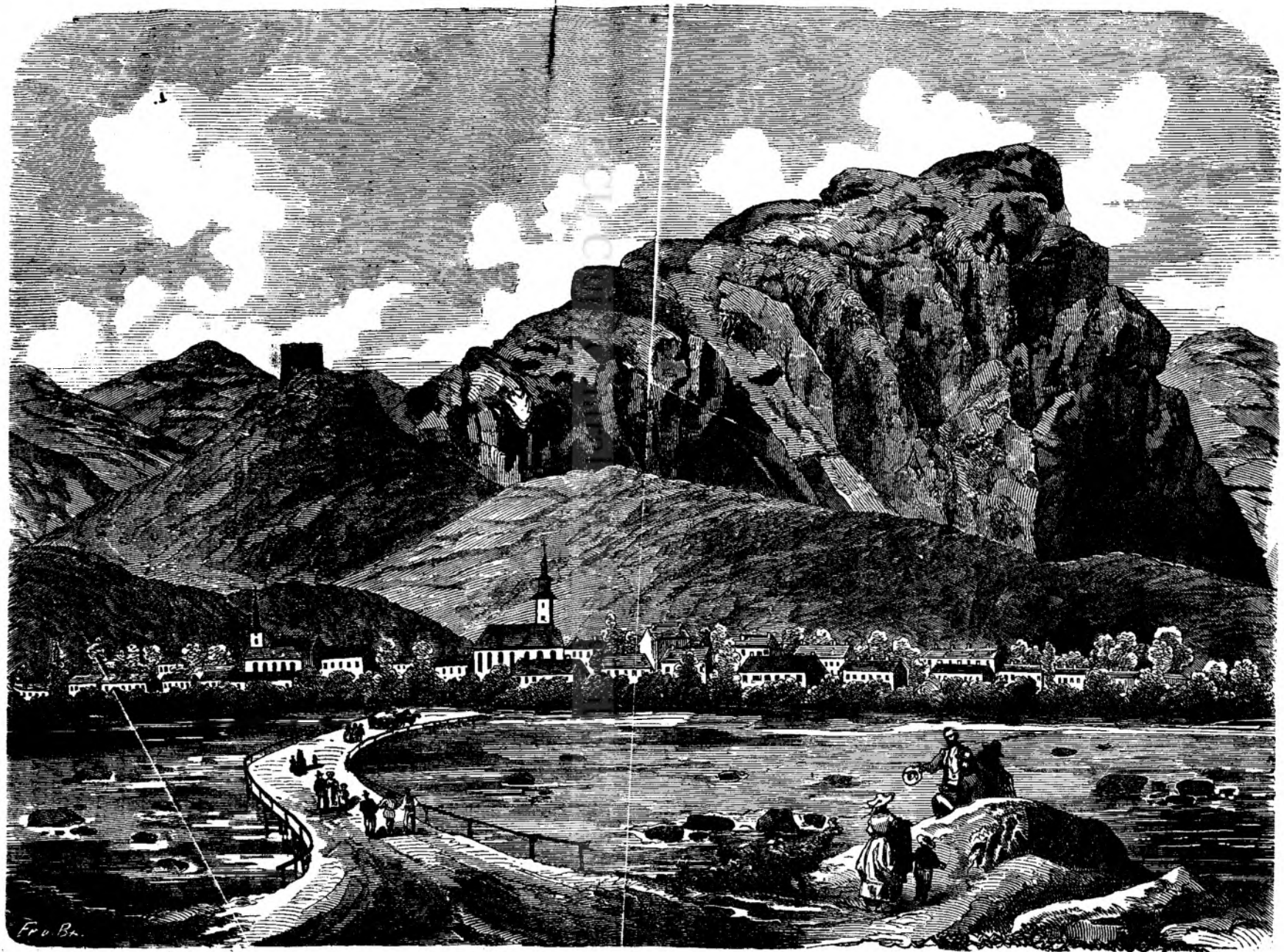
Ói'a se vede a represintá mai departe *materi'a*, *natur'a* carea a capetatu inspiratiunea sa de la Ddieu.

⁶⁾ Homeru (in *Illiada* III. 3 ff.) vorbesce despre unu resboiu alu piticotiloru (pigmeiloru). Ovidiu in *Metamorfose* VI. v. 92—176 asemene i pomenesce. Editiunea nemtiesca cu explicári de Reinhardt Suchier din Stuttgart 1868 spune câ pigmeii au fostu unu poporu de statura mica la riulu Nilu.

Poetulu grecu *Boios* a scrisu *Ornithologia*, despre paseri, si a sustienutu o povesta despre resboialu piticotiloru cu gruele = cocorii, paseri. Anume: O femeia séu regina numita *Geran'a* (si *Oenoe*) pigmea, a fostu venerata de poporu ca si o dîna, si ea a despretiuitu pe diei, deosebi pe Juno si Dian'a. — Juno in mania a stramatat'o in cocóra (*Kranich*) si de atunci s'a inceputu dusman'a între piticoti si paseri. Paserile au pefugatu pe *geran'a* si ea sborandu pe langa feréstr'a fecioriuului seu *Mopsu*, a atítiatu pe piticoti a supra ei.

Phthah, unu dieu de lumina si caldura din *Memphis* (orasiu in Egiptu si fét'a riului Nilu) érá inchi-puitu in figura de piticotu si elu a datu motivu la povest'a despre piticoti.

Herodotu (III. 37) vorbesce despre figur'a dieului, carele tiene in mana unu mesuratoriu de Nilu, si

Scald'a de la Mehadia.

Piticotii vinu mane dî, se lupta multu, si ucidu pe toti trei frati de cruce.

Atunci mam'a a vediutu pe marama trei picature de sange, si a pornitu prin padure. — Mam'a avea trei suflete ce le-a capetatu de la Ddiu si San' Petru, si aflandu pe trei frati de cruce, a datu fia-caruia câte unu sufletu, i-a in-viatu pe toti trei, éra ea a moritu.

At. M. Marienescu.

Pentru amoru.

— Novela. —

Pe o vale smaltata si incantatória se intinde o colonia mica intre nesce dumbrave romantice, o miniatura a unui paradisu.

Edificiile-i sunt modeste, ascunse in umbr'a unui codru de pomi. Numai dóue: biseric'a cu turnulu seu ca unu fuioru mandru, si unu castelu romanticu ni atrage atentiunea. Biserico'a se 'naltia maiestósa pe o dalma de a stang'a,

unu bétu impartítu in dóue si in-viatu, de doi coti de lungu, cu o parte de unu cotu. De la acestu bétu si-tragu pigmeii si numele si marimea.

Multu s'a perturbatatu, câ óre pigmeii au traitu ca poporu, séu e numai fantasia?

Aristotele i-a pusu in Egiptu, Klesias in Indi'a, tiér'a minuneleru. Hekatoios díce câ piticotii au fostu unu poporu agricultoru, si candu viniá cocorii la granele loru, portá resboiu eu ei.

Pe o icóna din Pompeiu se afla lupt'a piticotiloru cu cocorii; si s'a aflatu si o óla de olariulu Cerealis, carele a facutu in figure acést'a lupta.

Pigmeii au venitu odata cu óste mare si a supra lui Hercules, carele i-a adunatu in pelea de leu, si i-a datu lui Euristhen. Pliniu inca pomenesce de ei, dar i face si mai mici de unu cotu.

Schwenk díce, câ pigmeii sunt spiritele din lumea de josu, adeca o forma sub carea s'au inchipuitu sufletele repausatiloru. I. B. Friedreich díce, câ cocorii sunt simbolulu primaveri pentru câ venindu ei, érn'a trece. R. Suchier díce, câ scaderea Nilului, si plecarea gruieloru insémna venirea iernei.

Hercules de origine a fostu dieu de sóre si cele 12 fapte a le lui sunt luptele cu zodiele. Schott (p. 339) pe Petru Firicelu, Trandafiru si Florianu i face eroi de sóre, si díce, câ lupt'a loru e cu érn'a, adeca caludur'a cu frigulu.

In America inca s'a aflatu unu poporu de totu micu „Azteci” de cari am si vediutu; nu éra mai mari decâtu pruncii de 6—7 ani, si acestia inca a potutu dá motivu la destule poveste intre popórele de acolo, si déca din intemplantu cultur'a ar fi venitu de la America, popórele de aci ar avé cunosciintia despre ei.

Vedi inca: Schwenk: „Die Sinnbilder der alten Völker.“ I. B. Friedreich: „Die Symbolik der Mythologie.“ Dr. Vallmer: „Die Mythologie aller Nationen.“ Hermann: „Delecta mythologiae graecorum in decan-tatu pygmeorum et gruum bello.“ etc.

si castelulu farmecatoriu pe alta de a drépt'a, dóue beneficie pentru sufletulu omenescu: una delectare, alta mangaiare.

In castelu siedeá o dómna frumósa, ca o véra ce-si mai pórtá tóte graciele sale; si singuric'a sa fiica, frumósa, ca sinulu unei primaveri.

Dóue fiintie ca dóue dîne, dóue fiintie cu dóue suflete pline de flacari, béte de visuri, de dorintie si de ilusiuni.

Dóue fiintie ce pricepu si imbratîsiédia armoni'a si poesí'a naturei libere, dóue suflete ce pricepu canturile tainicei nature, siópt'a zefirului, suspinele noptii, ce zimbescu cu stelele, plangu cu sióptele si visédia cu poesí'a tineretiei.

La fruntariulu castelului érá unu balconu gustuosu, si ferestile lui priviau in tóte partile, — fruntariulu, dosulu si laturile, — dóra ca sê póta gustá mai multa placere dómn'a cea frumósa si gingasi'a-i fiica.

Fruntariulu priviá la o vale frumósa cu érba si cu holde verdi, ér preste vale dumbrave 'ncantatória, ce inielá fantasi'a din somnu; — apoi dosulu castelului priviá nesce dalme cu paduritie dese, si mai departe nesce coltiuri de stanca, unde asié fantasticu, asié melancoliú si-asterne lun'a radiele sale in noptile de véra....

Si colé tardítoru, candu adhiá din umbrele dumbraveloru zefirulu serii, — in tóta noptea vedeai pe balconulu cetátii incotita pe mana o figura nalta, ca o statua mithica, — dómn'a castelului, tîntindu ochii departe preste campí, si sufletulu departe... preste trecutu póte — preste pedece ce o desparte dóra de unu idealu, de unu visu, de o dorintia fericitória.

Si candu stá asié, privirea acea marétia si imposanta, tali'a acea maestósa, oh ce farmecu, ce dieia inspirata, ce angeru de iubitu!...

Si-si mai insírá cugetele pe o unda de amoru, si le vedeá, si le petreceá cum mergu... cum treca... cum fugu.

Apoi si-dá suspinele ventului de séra, si si-parasiá balconulu si intrá.

In odái — tacere. Dn'a priviá pe o usia de stiela in odái'a unde dormiá inocent'a copila, dar nu intrá, sê nũ conturbe visulu angerului.

Dormi copila, draga, dormi, tu n'ai gustatu inca placerile vieții, tu nu pricepi siópt'a zefirului, suspinulu serei, — dorerile amorerului!...

Si chiar in acelu timpu, in acelu momentu, in dosulu castelului, la o ferésta, in tóta

nóptea vedeai o fintia alba ca o statua de marmuru, ca o mumia alba, o fintia feerica, o fantasma visatória, incotita pe o mana, cu ochii tîntiti la coltii cei de stanca pe unde si-asternea lun'a fantasiele sale, si cu sufletulu tîntitu — — cine scie unde... la unu cugetu, la unu visu, la unu idealu.

Zefirulu serii i fluturá crinii cei de auru, si-i ducea suspinulu, suspinulu celui d'antâiu amoru, departe, cine scie unde se va oprí? — Óre nu se intalnescu suspinele amoresiloru pe ventulu serei?!

Si candu a cugetatu multu, multu, se retrage in odai'a sa, privesce pe usi'a cea de sticla, — e tacere lina, mam'a cea buna dórme... Dormi maicutia draga, dormi, tu ai gustatu placerile vietii, tu nu pricepi siópt'a zefirului, suspinulu serei, dorerile amоруlui!

Erá o séra lina. — Umbrele noptii se intindeau ca nesce cugete placute, dar serióse, si in gradin'a castelului atátu de melancolicu cantá o filomela cantarea sa cea de séra.

Preste unu délu in departare se redicá unu noru de plóia, si din candu in candu se vedea unu fulgeru numai abié luminandu, — — apoi se pare câ trece o bóre lina de ventu prin frundie, si éra e tacere lina

Dómn'a Clara, stapen'a castelului, siedea pe unu fotelu la o ferésta, si de o parte unu barbatu frumosu, elegantu si atleticu, erá unu modelu de pictura.

Elu se parea ocupatu cu unu cugetu ce-i casiuná neodihna; ér dómn'a Clara priviá departe la norulu cel'a... acolo preste délu, la fulgerulu ce luminá din candu in candu, ér pe fati'a-i, pe budiele acele frumóse lasá a trece o zimbire cu atát'a ironía, suspitiune si sarcasmu, pana ce ochii, acei doi talismani cu atát'a gratia furau din candu in candu câte o privire ascunsa la barbatulu cugetatoriu.

— Departe, departe, vedu unu noru negru asternendu-se pe ceriu, — si din candu in candu numai abié-abié, ca prin somnu, o radia fugatória, radi'a unui fulgeru. Cum se redica, cum se intinde, cum negresce din ce in ce, si cum se intuneca pamentulu de elu... Asié mi-pare, câ-mi vedu vítoriulu intr'insulu, intunecimea aceea, si fulgerulu acel'a — asié... asié sinistru — ca si candu s'ar ascunde, sê nu-lu vedi... se pare câ asié mi-e de uritu! — incepú dómn'a conversarea cu unu sufletu petrúnsu.

(Va urmá.)

V. R. Buticescu.

Doine poporale.

— De langa Surulu in Transilvani'a. —

I.

Cucule cu péna sura,
Ce totu canti la noi pe siura?
Dór' ti-i fóme, ori ti i sete,
Ori ti-i doru de codrulu verde?
— Nu-mi e fóme, nu-mi e sete,
Nu-mi e doru de codrulu verde,
Ci mi-i doru de satulu meu,
C'am trei badisiori in el;
Unu 'n délu, si unu 'n vale,
Unu 'n capulu satului,
La fontan'a bradului.
Celu din vale,
Mi-i dragu tare,
Celu din vérfulu délului,
Rumperea sufletului,
Celu din capulu satului,
Mi-i p'are capului.

II.

Fóia veru de nautu,
Trei mandrále am avutu;
Una 'n délu, si unu 'n vale,
Una 'n uliti'a cea mare,
Cea din délu s'a maritá,
Cea din vale m'a lasatu,
Cea din uliti'a cea mare,
Nici grigia nu mi-o are.

III.

Straina-su, dómne, straina,
Straina-su si n'am pe nime,
Ca si mierl'a din padure;
Nici aceea nu-i straina,
Câ mai are-unu fratioru,
Pe cuculu celu pristioru,
Vine cuculu si mi-o 'ntreba:
— Ce-ti-i, sora? Ce-ti-i draga?
Ori ti-i fóme, ori ti-i sete,
Ori ti-i doru de codrulu verde?
— Nu mi-i fóme, nu mi-i sete,
Nu mi-i doru de codrulu verde,
Ci me temu câ voi mori,
Si n'are cin' me geli.
— Nu te teme, sorióra,
Voiu intinde aripióra,
Si m'oiu pune susu pe-o crénga
Si te-oiu geli sóra draga.

IV.

De s'ar aflá cine-va
Sê-mi cotésca anim'a,
N'ar sci cere, ce i-asiu dá;
De-ar cere pe jumetate,
Eu i-asiu dá si-a treia parte.

Culese de

Anastasia L.....

S A L O N U

Conversare cu cetitóriele.

— *Gleichenberg 28 august.* —

(Ceriurile, — negur'a, — statiunea Semmering, — viaducte, tunele, cascade, — muntii cu néua perpetua, — florile „nobilu-albu“, — véra si érn'a d'odata, — pentru ce sunt muntii 'nalti si váile afunde! — oper'a inginerului Keger, — prospecte interesante, — fatalitatea! — Gratz, — Spielfeld, — tunetulu si lun'a, — rentornarea la Gleichenberg, — in parcu, demanétia, — valsulu, — Romanii, — infántele Spaniei, — Schweizereiulu, — viétia.)

Fulgerá si tuná 'n ceriu!... torintele de plóie curgea la vale spumegandu!... vijeli'a crescea din ce in ce totu mai mare!... dar aceste tóte se 'ntemplau sub mine, pentru cá piscurile muntelui Semmering pe cari me aflamu si preste cari calea ferata sborá ca pe aripele ventului, erau mai 'nalte de câtu morii si astufeliu locomotivulu alergá 'nainte cu fala între dóue ceriuri!... Ceriulu celu d'a supra mea orá frumosu seninu, cu sóre mandru lucitoru (de care inse cu câtu eramu mai aprópe, cu atátu fulgerá mai frigu!) precandu ceriulu celoru de pe vale érá morosu si fara sóre, si numai dupa ce au trecutú norii de sub mine au vediutu si ei ceriulu azuru si lumin'a sórelui meu!..

O! câtu e de frumosu a vedé ceriulu seninu; e interesantu a-lu vedé norosu; dar e sublimu a vedé aceste dóue ceriuri d'odata! —

Sub desele tunete inse, prin cari calea ferata trecea, aceste ceriuri mi-dispareau si nu-mi remanea decâtu o negura 'nflorátoria, dar apoi éra-si le vedeamu.

Fenomulu acest'a admirabilu alu naturei me 'nprescrá mai pan' la statiunea Semmering, unde unulu dintre ceriuri, alinandu-se viforulu si resfirandu-se norii de sub mine, incepú sê dispara si éta mi se presintá o girlanda de tablouri cele mai selbaticu-romantice a le Europei.

Calea intréga, respective de la Glognitz inependu, dar mai cu séma de la Peierdorf la délu, pan' la Langenwang, unde ne salutá murmurulu cascadei frumóse a riului Mürz, durédia vre-o 5 óre, si constá numai din viaducte mari, cari léga unu vérfu de munte cu celu-altu si din tunele.

Vêrfurile cari s'aredica d'a supra tuneleloru sunt acoperite cu néua perpetua; acolo domnesce numai aerulu, ér uneori si vulturulu care d'ací inca se 'naltia mai susu, spre-sóre, caruia numai i canta fericirea si dorerea sa!....

Pe aceste vêrfuri crescú florile numite „nobilu albu“ (Edelweiss) a caroru feliu se distinge d'a celoru lalte flori prin aceea, cá atátu flórea câtu si frundi'a sunt albe ca néu'a si fine ca metas'a, ér flórea are forma de stea; altu-cum nu sunt pré frumóse si nici odoru n'au, dar mai multu pentru raritatea loru au valóre mare; copilasii stiriani la statiunile calei ferate din Reichenstein si Kalterinne le aducu de vendiare pentru caletori.

Stirianulu are aci eterna véra si érna d'odata; cá-ci in timpu de véra n'are de câtu sê privésca vêrfurile alpiloru si vede néu'a, (déca 'n noianu e ascunsa,) pe candu érn'a, fiindu padurile tóte de bradi, vede totulu verde, ca 'n timpu de véra.

Dar acesti munti nu ni s'aru paré asié de 'nalti, déca váile n'aru fi atátu de-afunde; (Mare adevéru! Red.) si-apoi Ddieu pentru d'a poté face vái afunde, au trebuitu sê redice munti inalti!...

Intr'adeveru calea acésta e un'a dintre cap' d'operele Europei. Grandiósa a fostu ide'a renumitului ingineru cav. de Keger, dar gigantica esecutarea ei; i-a si trebuitu 12 ani pentru realizare-i; numai la saparea tunelului alu 15-lea au lucratu 8 ani de díle, acest'a e si celu mai lungu, si duréza cu calea ferata 10 minute

Lumin'a dilai mi se parea multu, pré palida pentru d'a poté privi din destulu prospectele interesante cari veniau si treceau pe dinaintea mea ca fulgerulu. Ori in catr'o me uitam, nu vedeam alta decâtu munti si éra munti; acestia inse parte acoperiti cu néua; parte inveliti cu paduri frumóse de bradi; — cari inca variau in stance maretie de piétra, infrumsetiate unele cu ruine de cetáti, ér altele cu manastiri. La pólele muntiloru sato si orasie, ér de totu in fundu-pe vale se vedeau undele argintie ale riului, a caroru murmuru inse nu se audiá de feliu pan'aici susu.

Surprinderea si placerea se renoiá la fia-care pasu ce 'naintam;... dar ce fatalitate! in vagonulu in care me aflam eu, erau inca trei caletori, dintre cari, dupa cum m'am convinsu mai in urma, unulu érá italianu, alu doilea unu grecu si alu treile unu rusu, si nici unulu dintr'acestia nu sciea sê vorbésca limb'a celui-altu; si acésta impregiurá érá o tortura mare pentru noi, pentru cá nu ne poteam impartasi prin cuvántu nici decum surprinderea si placerea ce-o simtieam, si-apoi e cunoscutu cá precum dorerea se mai alina comunicandu-o cu altulu, asié si placerea e mai mare éca o comunicámu inca si cu altu-cineva; ce poteam inse face decâtu sê tacemu si sê ne uitámu numai din candu in candu unii la altii!

Astu-felu pe la 7 órésér'a, dupa ce strabaturamu toti muntii, sosiramu la Gratz, unde e ce-va campia, dar giuru in pregiuru se vedu totu-si Alpii, cari facu renumita positiunea acestui orasiu, care intr'adeveru e si frumósa; in orasiu inse nu amu potutu merge, pentru cá doriám spre Spielfeld, de unde cu trasur'a sê me rentorcu la Gleichenberg, sê me vedu éra-si, sub ceru-i datatoriu de — sperantia! D'ací dar dupa ce trecura „zwanzg Minutn Aufnthalt“, plecaramu pe malulu riului Muru mai departe; si la 9 óre sér'a dîcéndu unu „adio“ celoru trei domni din vagonu, care cuventu de siguru l'au intielesu toti trei, mai cu séma c'au vediutu cá-i parasescu; me scoborí la statiunea Spielfeld, si numai decâtu luandú-mi un'a dintre trasurile cari erau aci la gara spre dispositiune, plecai nóptea inca catra Gleichenberg.

In decursulu drumului acestuia inse, precum se vede am adormitu, cá-ci pe la mediulu noptii mi-parú cá me desceptu, si c'audu tunetulu; privíi iute afara din trasura si vediui lun'a, dar o vediui spre mirarea mea josu pe vétra si vét'r'a érá albastra ca ceriulu!... Acésta me puse in uimire si nu sciam cum sê mi-o esplicu, pan'abié desmeticindu-me, observai, cá eram p'unu podu de lemnu pe care trasur'a produsese tune-

tulu si acea luna de josu erá in apa! adeca numai reflesiunea celei adeverate, cá-ci uite! lun'a erá susu pe ceriu!...

Me retrasei dar era 'napoi si adormindu de nou, nu me mai desceptai pan' dupa 3 ore catra diua, candu spre cea mai mare bucuria a mea, me reveduii era-si in Gleichenberg. Aici inse sosindu asié de demanétia, nu poteam se-mi cautu nicairi vre-unu adapostu, pentru cá toti dimpreuna cu diorile — dormiau!...

Intrai asié dar in parcu, in care mai multu d'o ora me preamb lai de totu singuru acceptandu — diu'a, incungiuratu de o tacere adanca; neaudindu de cátu echoulu pasiloru mei proprii si nevedindu alta miscandu-se decátu numai umbr'a mea; cá-ci nu numai passerelilo, ci chiar si zefirii (se 'ntielego cei de tótna) inca dormiau; — pan' abié resuná „Alpenhornulu“ pastoriloru din munti, ca celu d'antâiu care anuncia dílei, cá nóptea a parasitu teritoriulu din giuru-i, si si-duce in alta parte velu-i negru, lasandu numai nisece urme slabe despre trecerea ei p'aci, pe cari inse cele d'antâiu radie vivificatórie ale sórelui deja le stergu, redesceptandu natur'a la viétia nóua! Dupa 5 ore apoi, din ce in ce totu mai multa vedere si mai mare caldura inlocuî intunereculu si recél'a; ér la 6 ore incependu publiculu bolnavu ca de rendu se s'adune la isvorulu datatoriu de viétia „Constantinsquelle“ din acestu parcu, si ivindu-se pe pavillonulu de pe stanca music'a, diu'a dimpreuna cu placerile si dorerile ei fu inaugurata!

Dar ce feliu? Music'a audu cá intóna valsulu de Strauss cu numele „Wein, Weib und Gesang“ revocandu astu-felu in memori'a celoru cu dorere de pieptu aceste 3 lucruri, de cari dinsic aici trebuie se uite cu totulu, pentru cá sunt contra-curei... In programulu traiului loru nu e permis a bé vinu, a iubi femeii séu plane a cantá!... Music'a inse umple numai cup'a vietii cu nectaru si ambrosia, din care apoi celu ce v're se bé, póte, dar far' a se 'mbetá, cá-ci pedéps'a e — mórtea!...

D'astadata la fontana me 'ntelni cu o multime de Romani, cea mai mare parte din Romani'a, toti cu dorere de pieptu; cu tóte-acestea totu-si me miru cá nu sunt si mai multi Romani aici, pentru cá vai multe doreri nutrescu Romanii in piepturile loru!...

Aici e si infantele Spaniei don Alfonso fiulu ex-reginei Isabella, cu tiner'a-i socia Donna Maria; sermanii pe ei inca-i dóre — pieptulu!...

Catra 8 ore, dupa ce me stabilisem in avisat'ami locuintia din vill'a „Stadt Pest“, plecai din parcu cu mai multi la dejunu, in susu spre „Schweizerei“ unde cetfi pe frontulu astei case Elvetiane, intre nisece poesii nemtiesci urmatóri'a strofa, chiaru referitória la dorerea mea!...

Kein äusseres Mittel hilft für innere Pein:

Der Arzt des Herzens ist das Herz allein....

dar totu langa acésta, stâ de altu autoru scrisu:

Um die Leiden wegzunehmen,

Lässt die Quelle nie sich hemmen,

Soll sie, Mensch, dein Herz beschâmen? —

ce contradicere intre acesti doi poeti — cu tóte cá ambii potu avé dreptu!...

Lucrulu principalu e numai a avé incredere depolina si rabdare nemarginita, cá-ci merita!... pentru cá viétia, mai cu séma aici e atâtu de frumósa si 'ncantatória, incátu nici cei mai reu bolnavi nu se potu

despartí de dins'a; déca numai viétia nu s'ar despartí de ei! Acestia apoi catra finea vietii sémena cu fluturii cari sbóra prin intunerecu, dar candu ajungu la lumina, se ardu si pieru; adeca atunci: candu dinsic se simtu mai bine, ne avendu ce se-i mai dóra — adormu si nu se mai descépta!

Traianu Popescu.

CE E NOU?

* * (Societatea academica romana) in sessiunea acést'a * * a tiené mai multe siedintie publice, cá-ci acuma se presintara mai multi membri decátu in anii trecuti. Numerulu celoru intruniti e 12, ei sunt urmatorii: Laurianu, Cogalniceanu, Ionescu, Odobescu, Masimu, Romanu, Hodosiu, Babesiu, Sionu, Urechia, Baritiu si Papíu. Va se díca, mai lipsescu inca patru insi, si a nume: Giani, Sbiera, Melchisedecu si Cipariu. Parintele Cipariu — precum mai spuseramu — nu va participá, fiindu bolnavu. Alesandri si Fontianu si-au datu dimisiunea, amendoi din cause de bóla. Dorerere! La propunerea dlui Papíu Ilarianu dnii Cogalniceanu si Sbiera fure rogati a asistá ca delegati ai Academiei la serbátoria natiunala de la monastirea Putna. Chiar acuma aflâmu, cá motivulu care a indemnatu pe dlu Alesandri a-si dá dimisiunea este, diverginti'a de parere in privati'a purismulu limbii romane de ceea a majoritáti membriloru.

* * (Serbarea de la Putna) — precum aflâmu chiar la incheierea foii nóstre — a reesítu fórté splendidu. Numerulu celoru presinti se urcá la mii. Romaní'a fu bine represintata. In nrulu venitoriu mai pe largu.

* * (Bust'a parintelui metropolitu Siaguna) fu espusa mai multe díle in atilierulu sculptorului de aice Kugler, apoi se tramise la loculu destinatiunii sale in Sibíiu. Bust'a se facu pe spesele Romaniloru din Brasiovu.

† (Dlu Bolhacu) a plecatu in escursiune archeologica prin tíera. Asta-data si-propune visitarea ruineloru pe amendóue laturele Dunarii, de la Giurgiu pana la Severin, si lucrâri mai serióse la Celeiu, vis-à-vis de Oescu, cartierulu generalu al lui Constantin I, de unde a operatu a supra Daciei inundata atunci de Goti si celelalte, si unde a facutu acestu alu doilea concuerantu alu Daciei, unu podu de pétra preste Dunare, ale caruia picióre si acum se vedu la scaderea apelor, precum si acelea ale podulu lui Traianu, la Severinu. Ide'a a urmarí planulu de atacu alu Romaniloru contra Daciloru sub Trajanu, si planulu de atacu alu Romaniloru a supra Daciloru sub Constantin, sunt puncte de cea mai mare importantia in istori'a nóstra.

* * (Domniótor'a Constantia Dunca) a tienutu in 14 augustu in Deva o conferintia literaria, vorbindu despre femeia si educatiunea fetelor. De aice dsiótor'a Dunca merse la Abrudu, unde petrece si acuma.

* * (Contele Kun Gocsárd) a depusu la preparandi'a din Deva dóue premie de cáte 20 fl. unulu pentru acelu june magiaru, carele va invetiá mai bine limb'a romana, si altulu pentru acelu june romanu, carele va invetiá mai bine limb'a ungréasca. Timeo Danaos et dona ferentes!

* * (Unu condamnatu raru.) Dílele trecute la tribunalulu din Pest'a s'a pertractatu procesulu intentatu in contra unui vizitú de la posta, care a furatu vr'o

10,000 fl. Tribunalulu l'a condamnatu la inchisóre de doi ani; la publicarea sentintiei condamnatulu fu atâtu de emotiunatu prin muștrarea consciintiei sale, încâtu însu-si se întorse catra presiedintele, dîcîndu că pe-déps'a enunziata e pré mica, crim'a lui fu mai mare, deci se róga a-lu condamnă nu la doi — ci la trei ani de inchisóre. Tribunalulu, firesce, i-a refusatu cererea.

‡ (*Unu óspe infioratoriu*) se apropia de noi, acest'a e cholera, care ivindu-se in Russia, trecu prin orasiulu Stettin catra apusu, si deja se si aretá in mai multe tieri europene. Gracia domnului, de noi inca e departe, cu tóte aceste inse ministeriulu de interne a si numitu o comisiune insarciandu-o a elaborá nesece indrumári de preservativa in contra acestei ciume, scrise in stilu poporalu. — Chiar candu punemu fói'a nóstra sub presa, aflámu, că deja si in Viena s'au ivitu casuri de cholera.

— (*Ca o curiositate*) amintimu si noi, — dupa „Telegrafulu“ de la Bucuresci, — scirea cese colpórtá de presinte prin capital'a Romaniei, cá ministrulu lucrárilor publice alu Ungariei sosindu la Brasiovu, Domnitorulu Romaniei insotitu de unu ministru, a mersu pana la Predealu spre a intimpiná pe ministrulu ungurescu.

‡ (*Hymen.*) Generalulu Florescu, actualulu ministru de resbelu alu Romaniei, s'a cununatu dílele trecute in capel'a rusésca din Carlsbad cu principes'a Stirbey.

Literatura si arte.

* * (*Dlu A. Treb. Laurianu*) a scosu la lumina in Sibíu a nóu'a editiune corésa si adausa din „Elemente de istori'a Romaniloru pentru scólele poporale.“ A fostu o fericita idea a retipari acésta carte din cóce de Carpati, cá-ci astu-felu publiculu nefindu silitu a platí unu porto atâtu de enormu, cum se platesce la noi pentru tóte cartile venite din Roman'i'a, cartea se va poté latí mai multu intre invetiatorii nostri. Numele autorului ne dispenséza de la ori ce recomandatiune ulterióra. Insemnámu dar numai atâta, cá tipariulu e curatu, si opulu se afla de vendiare la Sibíu in provediatur'a tipografiei lui S. Filtsch (W. Kraft.)

× (*Teatru natiunalu in Abrudu.*) Din Abrudu cu datulu 25 aug. primimu urmatóriele: „Domnule Redactoru! Aveti bunetate a dá locu in pretiuitele colóne ale „Familiei“ urmatórieloru: Brav'a societate de diletanti — juni romani — sub conducerea dlui G. Alesandrescu si a sociei dsale dnei M. Alesandrescu artisti de la Bucuresci, constatatória pan'acuma din 10 persóne, dóue dame: dn'a M. Alesandrescu si dsíor'a M. Centea, 8 barbati: dnulu G. Alesandrescu si dnii stud. din Clusiu: Vasiliu Podóba, Andreiu Centea, Vasiliu Filipu, Ioanu Baciú, Vasiliu Miclea, Vasiliu Ghetie, si Ioanu Gavrusiu, in 18, 20, 21, 24 a l. c. a jocatu cu unu succesu neasceptatu intre nenumerate aplause inaintea unui publicu numerosu, (findu societatea provediuta cu tóte decoratiunile si costumele natiunale necesarie,) 3 representatiuni: „Lipitorile sate-loru“, vodevillu in 5 acte de V. Alesandri, „Mani'a posturiloru“, comediá intr'unu actu de Alesandri, „Mus'a de la Burdugeni“, comediá intr'unu actu de Negruzzi, „Copil'a romana“ poesia de Iosifu Vulcanu, declamata in costumu natiunalu de dn'a M. Alesandrescu, „Ciulu lui Pepelea“ si „Florinu si Florica“,

comediá cîte intr'unu actu de V. Alesandri, „Bab'a Hârca“, operetta natiunala de M. Millo. Dup'acum am intielesu inca voru mai arangiá vre-o trei representatiuni aici in Abrudu si apoi voru plecá in alte locuri locuite de Romani. Dorimu ca acésta juna socfetate sê fia bine primite si salutata ori pe unde va trece.“

= (*Dlu Pascaly*) incheiandu sírulu representatiuniloru sale la Timisiór'a s'a rentorsu cu trup'a sa la Bucuresci, unde probabilminte va primí conducerea teatrului in stagiunea viitória.

‡ (*Unu nou diuariu romanescu la Brasiovu.*) Diuariulu ungurescu „Nemere“ publica scirea, cá la Brasiovu va aparé in curendu unu nou diuariu romanescu sustienutu de Romanii de la Brasiovu, Fagarasiu si Sibíu.

Δ (*Insciintiare.*) Din opulu teologicu „Istori'a revelatiunii divine“ Tom. II. a esítu de sub presa brosiur'a a II. Doritorii de a avé acestu opu interesantu pentru unu preotu, se poté adressá la autoriulu subscrisu, Gavriila Popu, archidiaconulu Clusíului si prof. emeritu de s. scriptura.

* * (*Dlu Carolu Ács,*) carele publicá inca in anii trecuti o colectiune de poesii poporale romane, traduse in limb'a unguresca, („Virágok a román népköltészet mezejéról,) acuma mai completá acésta brosiurica prin o fascióra, care contine treí balade poporale si a nume: „Movil'a lui Burcelu“, — „Sórele si lun'a“, — si „Ilén'a Brailén'a“, tóte bine traduse. Usámu de acésta ocaziune spre a face atentu pe dlu Grigoriu Moldovanu, carele de unu timpu încóce publica prin foile unguresci traductiuni de poesii poporale romane, sê nu aléga mai totu-de-una piese de acele, cari n'au nici unu pretiu literariu, cá-ci prin acésta procedura, in locu de a face serviciu literaturei romane, o compromite.

* * (*In opera de Viena*) s'a representatu dílele trecute unu nou baletu feericu, de Paulu Taglioni, si intitulatu „Fantasca“, care a facutu mare furóre.

Din strainetate.

* * (*Rosambeau,*) unulu dintre artistii de la „teatre francaise“, pe timpulu ferielou mersé a debutá intr'unu orasiu din provincia, si a nume la Anjou. Din intemplare inse in sér'a prima nu se ivi in teatru decátu numai unu singuru individuu. Regisorulu chiar voia sê anuncie amanarea representatiunii, candu Rosambeau de odata esí pe scena. „Monsieur, — díse elu catra uniculu ascultatoriu, — venitu-ai dta sê vedi pies'a séu pe Rosambeau?“ „Pe Rosambeau? — E bine, dlu meu, acel'a sum eu. Dar ce gandesci dta, óre nu ne-amu petrece noi mai bine in restauratiunea din vecinatate, decátu aice, unde la dorinti'a dtale asiú fi silitu sê jocu o piesa rea, in care si eu jocu réu?“ — Primescu cu multa bucuria profunerea dtale, si déca vrei, potemu plecá. Peste cîte-va minute mersera ambii in restauratiune unde artistulu si-ospetá — publiculu.

* * (*Dare pentru frumsetia.*) O frumósá femeia din Florenti'a, care a adunatu deja sute de mfi pentru scopuri filantropice, acuma propune a se introduce darea frumsetiei. Dupa planulu ei, barbati aru capetá bilete de votare, si déca numele cutarei femei s'ar scrífe pe díece bilete, ea ar fi declarata prin ast'a atâtu de „frumósá“, încátu ar poté sê contribue pentru cutare scopu filantropicu.

* * (*Portariulu ambasadurei americane*) in Paris

si-a maritatu in 13 aug. fic'a sa. La plecarea conduc-tului nuptialu se observà lips'a parintelui miresei. Lu-cautara in tôte partile, si in urma lu-gasira spendiu-ratu de dupa o usia. Acestu incidentu fatalu nu impe-decà pe jun'a paruchia d'a se cununà numai decâtu. Numai dupa torminara ceremonieloru se dusera doi insi la politia a anuncia sinuciderea portariului.

△ (*Organisarea armatei franceze.*) Le Français aréta, câ comisiunea pentru armata urmaresce cu ma-re iutiéla lucrârile sale, se scie, câ comisiunea in-tréga a admisu principiulu serviciului obligatoriu. Sub-comisiunea pentru recrutare a preparatu aplicarea acestui principiu. Ea ar fi dispusa a admite ca totu Francesulu sê servésca Statulu 20 de ani: 4 ani in ser-viciulu efectivu, 5 ani in prim'a reserva, 3 ani in a d'ou'a reserva si 11 ani in landsturm. Astu-felu s'ar poté avé in timpu de pace 400,000 ómeni sub arme.

△ (*Principele Metternich*) se dîce câ in curendu se va rentorná de la Paris, si in loculu lui se va tra-mite altu represintantu alu guvernului austro-ungaru, de óre-ce imperialismulu principelui nici de comunu nu se póte acomodá cu republic'a franceza. De alta parte éra sê dîce câ principele Metternich, impreuna cu soci'a sa sub imperiulu lui Napoleon au spesitu su-me enorme si acuma e timpulu ca sê se retraga in vié-tia privata pentru regularea averei, care a inceputu sê se ruineze peste mesura.

* * (*In Roma*) guvernulu italianu acuma a elibe-ratu pe renumitulu banditu de odinóra Antonio Gas-parone, dimpreuna cu 22 de consoti ai sei, cari inainte de asta cu 46 de ani fure condannati la inchi-sóre pana la mórte. De óra-ce legea sub definitiunea „pana la mórte“ intielege trei-dieci de ani, fostii ban-diti se rogara de guvernulu lui Victoru Emanuilu, a-i eliberá. Rogarea loru fu implinita, dar dintre cei 22 de banditi numai siepte insi iesira, ceialalti perira in tem-nitia. Gasparone acuma e de 77 de ani, si tali'a lui pa-triarca fu multu admirata de catra poporu.

* * (*In Scoti'a*) conscriptiunea poporului se face cu multa anevointia, si comisiunile conscrietórie mai alesu cu femeile au multu necasu, pentru câ nici un'a nu vré sê marturésca cu sinceritate etatea sa. Asié nu de multu o invetiatorésa fu pedepsita cu 20 shillingi, pentru câ ea spunea câ e de 29 ani, cu tôte câ trecuse si de patru-dieci si patru.

‡ (*Tiarulu Russei*) primí cu afabilitate pe ambasadorulu francesu, esprimandu-si simbathi'a pentru Franci'a, si parerea sa de reu pentru perderea Elsasului si a Lotharingiei.

‡ (*In Versailles*) tribunalulu martialu la 7 aug. si-a inceputu activitate. Publiculu ascultatoriu nu fu atátu de mare, precum se acceptá.

‡ (*Despre gemenii Siamesi*) éra-si inceptu sê scria foile. Se dîce, câ unulu e totu mereu bolnavu si nu se spera, ca sê se vindece; ér celalaltu se bucura in continuu de sanatatea cea mai deplina. Medicii englesi s'au si ingrigitu, ca in casu de mórte cum sê desparta pe unulu de celalaltu.

= (*Ura francesiloru.*) Locuitorii provinciiloru de la Francia conserva inca o ura cumplita contra Germaniloru. Dispretiulu si certele urméza neincetatu. In Metz, se vedu necontentitu dueluri intre Francesi si oficerii germani. Fórte adese-ori se intempla atacuri partiale nóptea contra militieniloru germani, dintre cari sunt o multime de raniti, cari jacu in spitalulu din Strassburg. Pe la finea lui juniu a avutu locu o

ciócnire marisióra, in care a caditu mai multi ceta-tieni. — Pe langa aceste lupte, o multime de baeti din Strassburg emigréza in Francia. Pe unulu dintre pro-vocatorii si dirigatorii acestei emigratiuni, intre care se numera si unu eclesiasticu de unu rangu inaltu, s'a prinsu si s'a datu in judecata. O fóia germana spune, câ e greu de facutu sê intielega, locuitoriloru din Al-sacia-Lorena, cumca e cu nepotintia, d'a se mai întorce catra trecutu, si câ ei de acum inainte nu mai sunt Francesi, ci Germani. Mentionat'a fóia reportéza, cum-ca unu tieranu alsacianu ar fi disu catra unu prusianu: „Junii vostri nu sunt tulburatori ca ai nostri, dârile impuse de voi sunt mai usióre, dara cu tôte aceste, eu dau jumetate din averea mea, numai pentru ca sê re-manu francesu.“ — Locuitorii de prin satele frontierei sudice neincetatu repeta, câ inca nu s'a terminatu totul.

△ (*Turci'a.*) Din provinciile crestine ale Turciei necontentitu sosescu sciri despre invrajbirea musul-maniloru contr'a crestiniloru, cari sunt atacati si mal-tratati la totu momentulu, din care cauza, se dîce, câ crestinii pentru a luá represalie a supra musulmani-loru intre dinsic, s'au formatu asié numitele „legiuni resbunatórie.“ O scire mai recinte de la Seraievo, ni spune, câ aceste legiuni resbunatórie se afla deja in-fintiate in mai multe districte cercuri; autoritátile organiséza militi'a pentru persecutarea loru. — La Cos-tainitza s'a si intemplatu o lupta sangerósa.

= (*Date statistice interesante.*) Diariiele pari-siane publica urmátóriele date interesante despre membrii din cari au fostu compusa comun'a din Paris: Peste totu comun'a a fostu compusa din 79 membri. Dintre acestia 12 erau jurnalisti, 4 profesori de scóle primarie, 4 advocati, 3 medici, 2 farmacisti, 5 pictori, 2 arhitecti, 2 ingineri, 6 comercianti, 1 sculptoru, 2 bacani, 1 bijuteru, 1 tēplaru, 1 tipografu, 2 legatori de carti, 2 vepsitori, 6 pantofari, 1 pelarieru, 5 meca-nisti, 1 caldarariu, 1 impletitoru de cosiuri, 1 croitoru, 1 perceptoru, 1 parfumeuru si 3 proprietari de case, ér 9 membri n'aveau vr'o profesiune positiva.

Feliurite.

* * (*Scald'a de la Mehadia.*) Imperiulu austricu, atátu de bogatu in privinti'a scaldeloru frumóse, abié posedu un'a mai pompósa si mai renumita, decátu cea de la Mehadia in Banatu, la graniti'a Romaniei. (A se vedé ilustratiunea din interiorulu acestui nr.) Frum-seti'a naturala a datu mana aice cu oper'a artistica spre a procurá óspetiloru cele mai placute comoditáti si placeri. Nu e dar mirare, câ acésta scalda e atátu de multu cercetata. Publiculu se compune mai alesu din óspeti veniti din Romani'a libera.

* * (*Leacu in contra cholerei.*) Acuma, candu ter-ribil'a cholera se apropia si de noi cu pasi gigantici, nu va fi de prisosu a scí ce preservativa a anunciatu-guvernulu belgianu acuma-su patru ani in contra colerei? Resultatulu fu admirabilu. Léculu e urma-toriulu: indata ce bolnavulu simte doreri de stomacu, sê se culce, si invelindu in o salveta unu taieniu (far-furia) caldu sê-lu puna pe stomacu, sê beie thea négra cu vinu rosíu. Aste causéza asudare, care te scapa de cholera. Nu este iertatu a bé bere rece, a mancá póme necópte, bucate acre, salata de crastaveti. Aerulu curatu inca ajutu multu.

Fotografia

si

realitate.

Găcitura de semne.

De Vasiliu Beticanu.

Eu lu 11012a10u 5a901u 3e 10u12e,
3e10711u-a 7ielllei 12e9e-a12011u,
3e10711u 9i128a, li 11a7iu10e,
2a7'a 1u12 011i 6a104u 1e 12011u!
767a 9u12ea 4e-ai a1289'a,
6'a 11012a10u9u, 10ai a59a!!

Deslegarea găciturii de siacu din nr. 31: .

Viéti'a trece cu grabire,
Tóte 'n lume trecu curundu,
Câ-ci faimós'a nemurire
N'are locu pe astu pamentu.

Inse coi ce pentru tiéra
Si natiune se gertfescu,
Chiar si dupa mórte éra
In eternu vistiuiescu.

Iulianu Grozescu.

Deslegare buna primiramu de la dómnele si dsiórele: Maria Budai, Maria Ioanescu, Lucretia Moldovanu, Maria Grozescu, Luisa Ionescu, Adelaida Mihalescu, Cristina Romanu, Elena Popescu, Alesandrina Cristianu, Eleonora Popescu, Judita Ardeleanu, Rosa Popoviciu, Eufrosina Stanca, Nina Popu, Lucretia Crisianu, Laura Josifescu, Camilla Petrutiu, Ana Alesandrescu.

Deslegarea găciturii din nr. 28 ni-a mai sositu de la dnele si dsiórele: Maria Dumbrava, Valeria Bianu, Anastasia Leonoviciu, Lucretia Ardeleanu, si de la dnii: Dimitrie M. Iosofu, Basiliu Bianu.

Post'a Redactiunii.

Tablourile s'au tramisu totoruru ce se abonara la ele. Inse din tabloulu „Inaugurarea“ la câti-va nu s'au mai ajunsu plare. Dreptu rebonificare li vomu tramite ori care altu tablou cerutu. Anunciámu inse, câ mai tardîu, in lun'a lui ianuaru, vomu avé éra-si esemplare si din acestu tablou.

Dnei E. M. Caus'a fu absinti'a de diece díle a redactorului. S'a tramisu.

Dsiórei L. C. Multiamita. Cátu mai curendu. Salutare!
Mocodu. Tablourile s'au tramisu de nou. Oplu amintitu nu se afa la noi de vendiare.

San' Georgiu, Dluu M. D. Dlu Alexi s'a insielatu scriindu-ti câ ni-a inmanuatu 2 fl. 50 cr. pentru „Panteonulu Romanu.“ Elu nu ni-a datu nici unu cruceriu.

Siermasiu. Din tablouri abonantiloru „Familiei“ numai câte unu esemplariu compete. Altora nu se vindu de felu.

Bobohalma. Tablourile cerute nu se ma afa. Nrulu reclamatu s'a tramisu.

Iasi dlui G. S. Petrini. Ti-recomandámu pe xilografulu nostru Ruzs. In scrisóra ce i vrei tramite, te provóca la recomandatiunea nóstra!

Blasiu. Dluu I. M. M. „Familia“ din semestrulu II anulu trecut nu se póte tramite la loculu respectiv, fiindu câ nu avemu nici unu esemplariu completu.

Tetea. Tablourile s'au tramisu. M. nu vre sé se molcoméscá

Dluu I. L. A sositu. Indata-ce vomu dispune de spaciú. Multiamita!

Ce sê-ti spunu copila? Spune-i ce ve' voí, frate, dar feresce-te a i-o spune in versuri, câ-ci nu te va intielege, precum nici noi n'amú intielesu ce ai voitu sê díci?

Suplementu „Cavalerii Noptii“, tomulu V, col'a II.

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piat'a Pesciloru, Nr. 9.